

3. Placemat

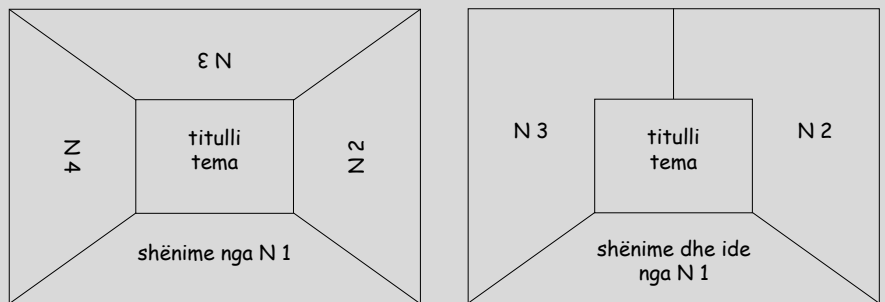
kl. 4-9

25 min.

Material:
Fletë A3- ose A4

Një rrjedhë e mirë që në grupe treshe ose katërshe të gjenden ide psh. për një referat ose për një tekst tjetër të përbashkët. Udhëzimi: nga 3-4 N ulen rreth një tavoline dhe e marrin një fletë A3. Kjo do të ndahet në fusha. Në fushën e mesme do të shkruhet titulli gjegjësisht tema. Gjatë afër pesë minutash secili nxënës shënon në fushën e tij ide dhe pika të rëndësishme

për temën e përbashkët. Në vazhdim N i paraqesin mendimet e tyre dhe i shënojnë me ngjyrë dhe me numra gjithçka që në vazhdim duan të përdorin në tekstin ose në referatin e tyre. Në një hap tjetër ata i shënojnë në një fletë tjetër me radhë nënkapitujt e veçantë ose mendimet kryesore për referatin ose tekstin e tyre. Me këtë ata kanë përpunuar një strukturë solide për përfundimin e tekstit.

9

Të planifikohet ndërtimi i tekstit

(krh. edhe 16, Nxitje për ndërtimin e tekstit)

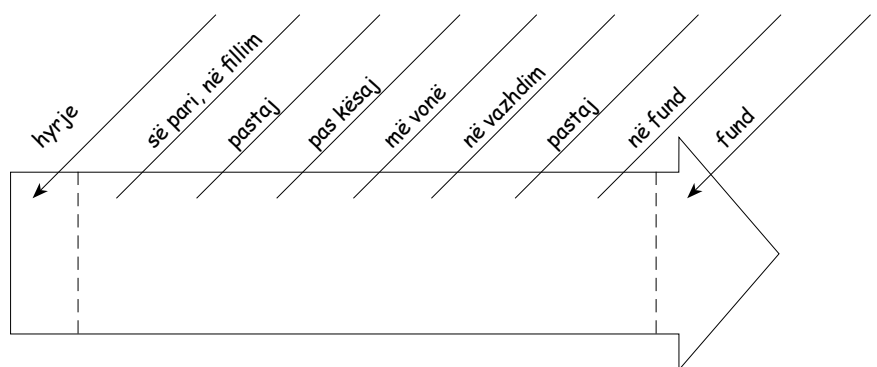
Qëllimi

N i njohin dy teknika, përmes të cilave mund të përballojnë më lehtë ndërtimin e një teksti. (Ndarja në hyrjen, pjesën kryesore dhe përfundimin; rrjedhën korrekte të kohës), kjo edhe si udhëheqje e mëtejshme e teknika-ve në 8 (Cluster, Mind-Map, Placemat).

1. Puna me rreze kohore

kl. 2-7

20 min.

a) M vizaton një rreze kohore (shigjetë e gjatë; shiko ilustrimin) në tabelë ose në projektor dhe sqaron N se ajo u ndihmon atyre për të ndërtuar në mënyrë të qartë një tekst.

b) Për ta konkretizuar do të bëhet një shembull. Në këtë rast do të duhej të bëhej fjalë për një temë e cila ka një rrjedhë të qartë (p.sh. «Pushimet e mia verore», «Fundjava e kaluar», «Jeta e Nënës Tereze». Më pak të përshtatshme janë temat refleksive ose përshkruese si p.sh. «Mendimet e mia për temën pagja»; krahaso këtu më shumë skemën pasuese tripjesëshe).

c) M i përpunon me N se përmes cilave fjalë dhe shprehje do të mund të shënohen njëra pas tjetrës shkallët e ndryshme pasuese të një tregimi. «Në fillim, pastaj, ashtu që, pas kësaj, në ditën tjetër. përfundimisht, në fund të fundit» etj. Me këtë do të ndërtohet njëkohësisht një leksik përkatës në gjuhën amtare.

d) N e marrin një temë të thjeshtë me orientim veprimi (p.sh. «Rrjedha e ditës sime») dhe një fletë A3. Në këtë fletë vizatojnë një rreze kohore dhe shënojnë secilin stacion të veprimit. Në vazhdim fletët do të shikohen dhe diskutohen bashkërisht.

e) Në vazhdim N shkruajnë tekstin e tyre në prozë ku ata natyrisht bazohen në stacionet e rrezes kohore.

2. Puna me një skemë për renditjen dhe ndërtimin e një teksti

kl. 4–9

20 min.

a) M sqaron së pari se shumica e teksteve lejojnë të renditen në tri pjesë: hyrje/vështrim – pjesa kryesore (përmbajta themelore) – përfundimi/përmbledhja/vështrimi më tutje. Kjo do të duhej të ndodhë mundësisht në mënyrë konkretizuese (artikull nga gazeta, tekste të shkurtra letrare, punime të suksesshme të nxënësve/nxënësve).

hyrje
pjesa kryesore
përfundimi

hyrje	pjesa kryesore	përfundimi

b) M skicon skemën (shiko ilustrimin) në tabelë ose në projektor dhe e paraqet bashkë me klasën, në bazë të një teme. Shembuj me tema të përshtatshme: Përshkrimi i vendit prej nga vjen familja ime; Shënime nga udhëtimi në ...; Mendimet e mia për temën «Jeta në dy kultura dhe gjuhët».

c) N e marrin një temë (shembuj shih më lart) ose zgjedhin një temë të lirë. Ata e marrin një fletë, e ndajnë në tri fusha hyrja – pjesa kryesore – përfundimi dhe shkruajnë fjalë përmbledhëse për secilën pjesë. Posaçërisht do të ishte mirë nëse N së pari e zbatojnë një procedurë nga nr 8 (Cluster, Mind-Map, Placemat) për t'i mbledhur idetë e para.

d) Diskutimi i përvojave me skemën. Si do të mund të shkojë puna më tutje? Nëse është e mundur do të duhej që ky rast i të shkruarit të çohet deri në fund.